

**ZAKAZ PUBLIKACJI DO: 29 września 2023 r., godz. 06.00 czasu
środkowoeuropejskiego**

Dzieci, które uciekły z Ukrainy, stoją w obliczu wyzwań związanych z prawami w UE

Skala przesiedleń wynikających z rosyjskiej agresji na Ukrainę jest ogromna; z 4 milionów wysiedleńców otrzymujących tymczasową ochronę w Unii Europejskiej 1,3 miliona to dzieci. W najnowszym biuletynie Agencji Praw Podstawowych UE (FRA) dotyczącym Ukrainy przeanalizowano wpływ wojny na prawa podstawowe tych dzieci, praktyczne wyzwania, przed którymi stoją, oraz możliwe dalsze działania w ich najlepszym interesie. Podkreślono szczególne przypadki, w których potrzeby dzieci nie są zaspokajane, a ich prawa nie są w pełni przestrzegane, chronione lub realizowane.

W trzecim biuletynie FRA pt. „[Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie](#)” przeanalizowano, w jaki sposób najlepiej chronić prawa podstawowe dzieci, które uciekły przed wojną w Ukrainie i przebywają obecnie w UE. Wskazano w nim również kroki poczynione przez niektóre kraje.

Ponadto podkreślono różne niepokojące zagadnienia, takie jak rejestrowanie dzieci, dostęp do edukacji i opieki psychiatrycznej i psychologicznej, a także sytuacja dzieci ewakuowanych z ukraińskich instytucji.

Na mocy [dyrektywy UE w sprawie tymczasowej ochrony](#) wszystkie osoby, które przybyły z Ukrainy do UE, uprawniono do osiedlenia się w niej i integracji. Dyrektywa zawiera szczegółowe przepisy mające na celu ochronę dzieci, takie jak udzielanie pomocy medycznej lub innej niezbędnej pomocy dzieciom bez opieki czy też prawo do edukacji na takich samych warunkach jak dzieci będące obywatelami kraju przyjmującego.

Aby lepiej chronić dzieci, w biuletynie określono kluczowe obszary, w których należy podjąć działania:

- **Unikanie dalszych strat w edukacji** – wojna przerwała edukację wielu dzieci, które są narażone na jeszcze większe opóźnienie w zdobywaniu wykształcenia. Ponadto wiele szkół ma trudności z przyjęciem dodatkowych uczniów z Ukrainy. Intensywne kursy językowe służą ułatwieniu integracji w miejscowych szkołach.
- **Oferowanie opieki zdrowotnej i pomocy psychologa** – wiele dzieci przeżyło traumę w wyniku wojny. Zapewnia się im opiekę zdrowotną i społeczną, ale dostępne usługi są zróżnicowane, zwłaszcza w państwach członkowskich, w których systemy krajowe już borykały się z trudnościami. Sprawę komplikuje również bariera językowa i brak wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego.
- **Ochrona dzieci bez opieki i odseparowanych od rodziców** – aby lepiej wspierać dzieci bez opieki z Ukrainy, niektóre państwa członkowskie utworzyły specjalistyczne zespoły. Ambasadory Ukrainy poparły uznanie ukraińskich dokumentów opiekuńczych. Pozostają jednak [wcześniej istniejące](#)

[wyzwania związane z opieką prawną nad dziećmi bez opieki ubiegającymi się o azyl.](#)

- **Promowanie deinstytucjonalizacji dzieci** – dzieci ewakuowane z ukraińskich instytucji często przebywały w dużych lub nieodpowiednich placówkach. UE powinna w dalszym ciągu propagować opartą na społeczności, zindywidualizowaną opiekę nad dziećmi. Podmioty zajmujące się ochroną dzieci powinny pomagać w ochronie tych dzieci.
- **Wspieranie dzieci z niepełnosprawnościami** – wyzwania związane z przyjmowaniem z Ukrainy dokumentów dotyczących niepełnosprawności ograniczyły wsparcie, jakie otrzymują dzieci z niepełnosprawnościami. Niektóre państwa członkowskie opracowały ukierunkowane programy wsparcia. Państwa członkowskie muszą zwrócić szczególną uwagę na zaspokojenie szczególnych potrzeb w zakresie dostępności, włączenia społecznego i dodatkowego wsparcia.
- **Rejestrowanie dzieci** – niektóre państwa członkowskie nie posiadają pełnych danych na temat liczby dzieci z Ukrainy przebywających w ich kraju. Władze stosują również różne podejścia do rejestracji dzieci. Utrudnia to wysiłki prowadzące do opracowania skutecznego i ukierunkowanego wsparcia.

Kontynuując dyskusje na temat przyszłości Ukrainy, UE i jej państwa członkowskie powinny zwrócić szczególną uwagę na potrzeby dzieci i na to, co ostatecznie leży w ich najlepszym interesie, aby chronić ich podstawowe prawa i dobrobyt.

Cytat z wypowiedzi dyrektora FRA Michaela O’Flaherty’ego:

„Wiele z tych dzieci żyje w warunkach ciągłej niepewności. W swoim krótkim życiu były świadkami globalnej pandemii, brutalnej inwazji na ich kraj i podróży do nowego kraju. Zostały oddzielone od członków rodziny, musiały nauczyć się nowego języka, zrozumieć nową kulturę i zawrzeć nowe znajomości, nie wiedząc, jak długo potrwa ten niepewny rozdział. Droga naprzód musi być zakotwiczona w istniejącym prawie unijnym i międzynarodowym, które obowiązuje nas wszystkich.”

Aby uzyskać więcej informacji, prosimy o kontakt: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 653